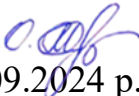

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького
Факультет інформатики, математики та економіки
Кафедра економіки, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Затверджено на засіданні кафедри економіки,
готельно-ресторанного та туристичного бізнесу

Завідувач кафедри ID 11012
протокол № 1 від 02.09.2024 р.

Назва освітнього компонента (обов'язковий /вибірковий)	Облік та статистика Обов'язковий
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка та бізнес
Рік викладання	2024-2025
Семестр	1, 2 семестр
Викладач(-і)	Пилипенко Катерина Анатоліївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки, готельно- ресторанного та туристичного бізнесу
Профайл викладача	
Контактна інформація та комунікація (зворотний зв'язок)	pylypenko_kateryny@mspu.edu.ua Онлайн-консультації: через систему центру освітніх дистанційних технологій, Zoom
Сторінка освітнього компоненту на сайті центру дистанційних освітніх технологій Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=3710

Анотація до освітнього компонента

Освітній компонент **«Облік та статистика»** є складовою системи підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка та бізнес». Освітній компонент **«Облік та статистика»** утворено шляхом інтеграції двох освітніх компонентів: «Статистика» і «Бухгалтерський облік». Він належить до циклу нормативних.

Бухгалтерський облік, як галузі наукових знань, виступає важелем контролю за станом об'єктів управління, здійснення економічного аналізу та оцінки результатів господарювання. Саме бухгалтерський облік забезпечує керівників оперативною, якісною, об'єктивною і реальною інформацією для прийняття на її основі оперативних, тактичних та стратегічних рішень.

Управління будь-яким підприємством вимагає систематичної інформації про здійснювані господарські процеси, їх характері й обсязі, про наявність матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, їх використанні й про фінансові результати діяльності. Основним

джерелом такої інформації виступають дані поточного бухгалтерського обліку, які систематизуються у звітність. Така звітність має велике значення, оскільки використовується не тільки для економічного аналізу діяльності окремого підприємства, а й для узагальнення результатів у масштабах усієї економіки держави.

За своїм змістом бухгалтерський облік тісно пов'язаний із плануванням, економічним аналізом, аудитом, ревізією, правом. Так, за даними бухгалтерського обліку здійснюється контроль за виконанням планових завдань за звітний період і забезпечується інформація для планування й прогнозування розвитку підприємства. Економічний аналіз ґрунтується на показниках плану й бухгалтерського обліку. Відображаючи господарські процеси, бухгалтерський облік контролює дотримання законодавчих актів і юридичних норм, які регулюють фінансово-економічну діяльність. Отже, вивчення студентами принципів бухгалтерського обліку, методики обліку основних господарських операцій, порядку заповнення облікових регістрів та форм фінансової звітності в сучасних умовах є актуальним.

Вивчення освітнього компоненту «Бухгалтерський облік» спрямоване на оволодіння навичками оцінки економічних процесів, які відбуваються в суспільстві, вивчення суті та методичних засад бухгалтерського обліку підприємств різних форм власності та видів діяльності.

Предметом освітнього компоненту «Статистика» є дослідження кількісних закономірностей розвитку суспільних явищ в конкретних умовах місця і часу. Це параметри та кількісні співвідношення між масовими суспільними явищами, закономірності їх формування, розвитку та взаємозв'язку. Статистика вчить, як підпорядковуватись меті дослідження зібрати, обробити та проаналізувати інформацію, виявити та оцінити закономірності формування розвитку та взаємодії складних за своєю природою соціально-економічних явищ в сучасних умовах.

Мета та завдання освітнього компонента

Метою освітнього компоненту є вивчення здобувачами вищої освіти основних положень бухгалтерського обліку з метою максимального засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення умінь і навичок у практичній роботі ведення бухгалтерського обліку на підприємствах України, вироблення вміння аналізувати фінансово-господарський стан підприємства на основі облікових даних з метою своєчасного прийняття правильних управлінських рішень; формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок кількісного оцінювання явищ та процесів на народногосподарському рівні, зокрема для розробки обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення діяльності досліджуваного об'єкта, оволодіння методами узагальнення та аналізу інформації.

Завдання освітнього компоненту полягає у вивченні здобувачами вищої освіти форм організації виробничо-господарської діяльності на підприємствах, методології і методики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах; вивченні методологічних та методичних питань статистичного дослідження соціально-економічних процесів, принципів організації статистичних спостережень, методик розрахунку показників, прийомів статистичного аналізу та подання інформації.

Перелік компетентностей, які набуваються під час опанування освітнього компонента

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності) (СК)

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, бізнесу, оцінку їх конкурентоспроможності.

СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

Компетентності, направлені на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, які формуються в освітньому компоненті

Якісна освіта, гендерна рівність, зменшення нерівності, мир та справедливість, партнерство заради сталого розвитку.

Програмні результати навчання

РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання (за видами діяльності), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.

РН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні

Soft Skills, які формуються в освітньому компоненті

Комунікація

Критичне мислення

Вирішення проблем

Прийняття рішень

Емоційний інтелект

Ненасильницьке спілкування

Управління знаннями

Робота в режимі невизначеності

Самоаналіз і саморефлексія.

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Лекція	Семінарське заняття	Самостійна робота	Практика	Загальна кількість годин
Кількість годин Денна форма	32	56	122		210 / 7кр.
Кількість годин Заочна форма	-	-	-	-	-

Підсумкова (семестрова) форма контролю – екзамен

Політика освітнього компонента

Курс передбачає роботу в колективі.

Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.

Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом.

Вчасно виконувати завдання семінарів та завдань самостійної роботи;

Вчасно та самостійно виконувати контрольні завдання

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні інтернет-ресурсів та інших джерел інформації здобувач повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Структура освітнього компонента

Перелік тем (модулів)	кількість годин денна форма				Рекомендована література
	Л	ІПР	СР	ВСЬОГО	
Модуль 1. Бухгалтерський облік. Організаційні засади, суть і значення БО. Облік активів, зобов'язань та власного капіталу	16	36	62	114	1, 2, 3, 4 з джерел для БО
Модуль 2. Статистика. Теоретико-методологічні основи статистики та методичні основи побудови статистичних показників. Узагальнюючі статистичні показники. Методологія дослідження варіації, динаміки та взаємозв'язків між явищами	16	20	60	96	1, 2, 3, 4 та інша основна та допоміжна з джерел для Статистики
Усього	32	56	122	210	

Програма освітнього компонента

Модуль I. Бухгалтерський облік

Блок I. Організаційні засади, суть і значення бухгалтерського обліку

Тема 1. Бухгалтерський облік: його суть та значення

Характеристика бухгалтерського обліку. Види бухгалтерського обліку. Задачі і вимоги до ведення бухгалтерського обліку. Основні принципи бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Вимірники бухгалтерського обліку. Користувачі бухгалтерської інформації.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку. Господарські процеси. Метод бухгалтерського обліку.

Тема 3. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс як елемент методу бухгалтерського методу, його зміст і побудова. Оцінка та групування статей балансу. Типи господарських операцій та їх вплив на баланс.

Тема 4. Система рахунків і подвійний запис

Поняття про рахунки бухгалтерського обліку. Метод подвійного запису, його контрольне і інформаційне значення. Рахунки синтетичного і аналітичного обліку.

Тема 5. Класифікація рахунків

Класифікація рахунків за економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням і структурою.

Блок II. Облік активів, зобов'язань та власного капіталу

Тема 6. Облік основних господарських процесів

Облік процесу праці та її оплати. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації.

Тема 7. Облік основних засобів

Оцінка і класифікація основних засобів. Облік надходження основних засобів. Нарахування та облік амортизації.

Тема 8. Облік нематеріальних активів

Нематеріальні активи, критерії їх визнання, класифікація і оцінка. Облік надходження нематеріальних активів. Облік амортизації нематеріальних активів. Облік переоцінки нематеріальних активів. Облік вибуття нематеріальних активів.

Тема 9. Облік запасів

Запаси, критерії їх визнання, оцінка в балансі, класифікація. Облік надходження виробничих запасів. Облік витрат виробничих запасів. Облік виробництва (облік залишків незавершеного виробництва). Облік виробничого браку. Облік напівфабрикатів. Облік готової продукції. Облік переоцінки запасів і результатів їх інвентаризації.

Тема 10. Облік фінансових інвестицій

Фінансові інвестиції та основні принципи їх оцінки й обліку. Облік інвестицій, які засвідчують відносини позики. Облік інвестицій, які утримуються до їхнього погашення. Облік інвестицій, які утримуються для перепродажу. Облік інвестицій, які засвідчують право власності на частку в майні підприємств та інші види обліку інвестицій.

Тема 11. Облік грошових коштів, розрахункових і кредитних операцій

Облік готівкових операцій. Облік безготівкових операцій. Облік розрахунків з підзвітними особами.

Тема 12. Документація і інвентаризація, оцінка і калькуляція

Первинна документація господарських операцій. Інвентаризація. Загальні принципи оцінки об'єктів. Калькуляція і її види.

Тема 13. Облікові регістри, форми бухгалтерського обліку

Облікові регістри і техніка облікової реєстрації. Форми бухгалтерського обліку.

Тема 14. Фінансова (бухгалтерська) звітність

Поняття, види і склад фінансової звітності. Розкриття інформації у фінансовій звітності.

Модуль 2. Статистика

Блок I. Теоретико-методологічні основи статистики та методичні основи побудови статистичних показників

Тема 1. Методологічні основи статистики. Статистичне спостереження

Джерела статистики. Особливості статистики як самостійної суспільної науки.

Взаємозв'язок статистики з іншими науками. Об'єкт та предмет статистики. Основні поняття статистики. Статистичні закономірності. Статистична сукупність. Статистичні ознаки та їх класифікація. Метод статистики. Стадії статистичного дослідження. Суть, джерела та організаційні форми статистичного спостереження.

Статистична звітність. Види звітності. Спеціально організовані статистичні спостереження та їх види. Статистичні реєстри. Методологічні та організаційні питання статистичного спостереження. План та програма статистичного спостереження. Види і способи спостереження. Помилки спостереження і контроль за вірогідністю даних.

Тема 2. Зведення і групування

Суть та завдання статистичного зведення та групування. Етапи зведення. Види зведення та його програма. Основні питання методологій статистичних групувань. Основні завдання і види групувань. Види групувань за видом групувальної ознаки. Основні методологічні питання групування. Інтервали групувань, їх види та методи розрахунку. Типологічні структурні та аналітичні групування. Вторинні групування та методи їх виконання. Ряди розподілу, їх види і графічне зображення (полігон, гістограма, кумулята). Щільність розподілу.

Тема 3. Система статистичних показників

Статистичний показник як кількісна характеристика суспільних явищ. Види та класифікація статистичних показників. Абсолютні статистичні величини та одиниці їх виміру. Види вимірників абсолютних величин. Види відносних величин, їх зміст та умови застосування. Одиниці виміру відносних величин. Принципи побудови відносних величин. Система статистичних показників.

Тема 4. Середні величини

Суть і значення середніх величин. Розвиток теорії середніх величин А.Кетле. Види середніх величин. Умови використання середньої величини. Особливості обчислення середніх величин. Середня арифметична величина, умови її використання та властивості. Розрахунок середньої арифметичної методом "моментів". Середня гармонійна величина та умови її застосування. Визначення середнього значення відносної величини. Структурні середні, методика їх розрахунку та економічний зміст.

Тема 5. Статистичні графіки і таблиці

Статистичні таблиці. Основні правила побудови статистичних таблиць. Підмет і присудок таблиці. Класифікація статистичних таблиць за різними ознаками. Поняття про статистичний графік. Класифікація графіків за різними ознаками. Основні елементи статистичного графіка. Правила побудови графіків. Графіки динаміки, структури, порівняння, взаємозв'язку тощо. Картосхеми та картодіаграми.

Блок II. Узагальнюючі статистичні показники. Методологія дослідження варіації, динаміки та взаємозв'язків між явищами

Тема 6. Статистичне вивчення варіації і форми розподілу

Суть і характеристики варіації. Методи обчислення та математичні властивості дисперсії. Види дисперсій. Характеристики форми розподілу. Моменти розподілу. Аналіз концентрації, диференціації та подібності розподілів.

Тема 7. Вибіркове спостереження

Суть вибіркового спостереження. Перевага вибіркового методу порівняно з іншими методами статистичного спостереження. Теоретичні основи вибірки. Показники генеральної та вибіркової сукупності. Репрезентативність вибірки. Помилки вибірки. Різновиди вибірки. Способи добору. Визначення меж довірчих інтервалів генеральної середньої та генеральної частки та необхідної чисельності вибірки. Види та способи формування вибіркової сукупності. Помилки вибіркового спостереження та методи їх розрахунку.

Тема 8. Ряди динаміки

Ряд динаміки – основа аналізу та прогнозування соціально-економічних процесів. Поняття про статистичні ряди динаміки. Види рядів динаміки та їх особливості. Методика розрахунку середнього рівня ряду динаміки. Аналітичні показники ряду динаміки (ланцюгові, базисні та середні): абсолютний приріст, темп росту і приросту. Методи обробки рядів динаміки. Приведення ряду динаміки до єдиної основи. Сезонні коливання та їх вимірювання. Поняття про закономірності динаміки (розвитку у часі). Компоненти ряду динаміки. Тренд ряду динаміки. Визначення тренду ряду динаміки методом збільшення інтервалів часу, рухомої середньої. Аналітичне вирівнювання ряду динаміки. Лінійне рівняння тренду. Екстраполяція та інтерполяція в рядах динаміки. Кореляція рядів динаміки. Методи прогнозування на основі рядів динаміки. Аналіз сезонних коливань.

Тема 9. Індекси

Суть статистичного індексу та його роль у статистичному аналізі. Методологічні основи побудови індексів. Індексовані величини та їх види. Види індексів. Індивідуальні індекси: методика розрахунку та економічний зміст. Агрегатний індекс як основна форма статистичного загального Агрегатні індекси якісного, кількісного та об'ємного показника. Ланцюгові та базисні агрегатні індекси. Системи взаємозалежних індексів. Розкладання загального абсолютного приросту за факторами. Аналіз динаміки середнього рівня інтенсивного показника. Індекси змінного складу, постійного складу та структурних зрушень. Середньозважені індекси, методи їх розрахунку та умови використання. Факторний індексний аналіз.

Тема 10. Кореляційний аналіз

Види взаємозв'язків між явищами. Кореляційний зв'язок. Непараметричні методи оцінки кореляційного зв'язку. Рангова кореляція. Метод аналітичного групування. Правило розкладання варіацій та економічна суть кореляційного відношення. Суть і етапи кореляційно-регресійного аналізу. Лінійне рівняння регресії та лінійний коефіцієнт кореляції. Множинна регресія та багатофакторна кореляція. Перевірка істотності зв'язку.

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1	Вирішення тестів по кожній темі (по 5балів в підсумку за 2 тематичних = 10 балів)
2	Підготувати есе (з можливістю публікації на конференції)

Методи навчання та форми контролю у відповідності до програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми і засоби оцінювання
РН6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.	Опрацювання наукових досліджень, аналітичний метод, створення ситуації зацікавленості, частково-пошуковий метод, метод вправ, навчальні дискусії, частково-пошуковий метод виконання індивідуальних навчальних завдань, самостійна робота здобувачів	Поточний контроль: усна співбесіда за матеріалами розглянутої теми на початку наступної лекції з оцінкою відповідей здобувачів або опитування здобувачів; презентація, доповідь; практико-орієнтовні завдання(виконання вправ на практичних заняттях) Написання есе Тестові завдання Підсумковий контроль: письмовий екзамен.
РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.		
РН8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.		
РН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання (за видами діяльності), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.		
РН12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.		
РН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.		

РН17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.		
РН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.		
РН24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні		

Критерії оцінювання відповідно до форм і видів контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <https://v.gd/ADELEh>. Бально-накопичувальна система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожного освітнього компонента містить поточний, підсумковий контроль знань та самостійну роботу.

Бально-накопичувальна система здобувача з освітнього компонента				
Види навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню	Робота здобувачів на навчальних заняттях	Тематична 1	Тематична 2	разом
	Відповіді (виступи) на обрану тему	5	5	10
	Презентація по обраній темі	5	5	10
	виконання вправ на практичних заняттях	5	5	10
	Разом			30
	Самостійна робота здобувача			
	Виконання тестових завдань	5	5	10
	Написання есе	10	10	20
	разом			30
	Підсумковий контроль (екзам)			40
	Курсова робота			100
	Загальний бал ОК			100

Робота здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях з освітнього компонента оцінюється за видами навчальної діяльності. Максимальна сумарна кількість балів при оцінюванні роботи здобувачів на навчальних заняттях складає 30 балів. Оцінювання видів навчальної діяльності здійснюється за шкалою «0», «1», «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання діяльності здобувачів вищої освіти за окремими видами навчальних робіт, наведені у таблиці нижче.

Оцінювання окремих видів робіт

Методи контролю результатів Навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Творчі завдання (реферат, есе, схеми, презентації)	5 балів: 5 балів – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, 4 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, 3 бали – завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, – 1-2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат. 0 балів – відповідь відсутня
Практико-орієнтовані завдання (проекти, ситуаційні завдання тощо)	5 балів: 5 балів – завдання виконано правильно і якісно, виявлено вміння студента застосовувати, творчо використовувати психологічні теоретичні знання на практиці, пов'язані з особливостями і засобами психологічної діяльності. Здобувач демонструє навички ефективної взаємодії, аргументує, переконує, приймає рішення, логічно формулює думку, відстоює власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. 4 бали – завдання виконані в основному правильно, але неповно. В ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, аналізує, аргументує, логічно формулює, демонструє приклади, роблячи вибір, намагається, але не завжди вміє відстояти власну позицію у процесі вирішення фахових завдань. 3 бали – завдання виконані неповно та на низькому рівні. У ході виконання завдань допускалися помилки, використані не всі необхідні методи аналізу та узагальнення матеріалу. Здобувач демонструє навички взаємодії, обговорює, формулює, демонструє думку, роблячи вибір, не завжди вміє переконати, відстояти власну, віддають перевагу позиції інших у процесі вирішення фахових завдань. 1-2 бали – завдання виконані неповно з помилками. Здобувач розглядає, розпізнає, описує в загальних рисах, але не визначає зв'язки між закономірностями, особливостями розвитку і функціонуванням психічних явищ в контексті професійних завдань. – 0 балів – відповідь відсутня

Згідно Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачами вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького самостійна робота є видом навчальної діяльності здобувача, яка підлягає оцінюванню. Викладачем за освітнім компонентом визначено 4 види самостійної роботи (згідно орієнтовного переліку видів діяльності здобувача, які дозволяють продемонструвати досягнення результатів навчання, наведених в Положенні). Максимальна

сумарна кількість балів при оцінюванні самостійної роботи здобувачів складає 30 балів. Освітнім компонентом також передбачено проходження навчальної практики, загальний бал (ЗБ) рахується за формулою: $ЗБ = (ЗБ\text{ ОК} + НП) / 2$, де ЗБ ОК = 100 балів; НП = 100 балів. Отриманий результат і буде показником загального балу (ЗБ).

Підсумковим контролем на освітньому компоненті Педагогіка з навчальною практикою є письмовий екзамен, на його складання надається 40 балів. Екзаменаційний білет включає 2 теоретичних питання (по 10 балів за відповідь на 1 питання) та 20 тестових завдань (по 1 балу за відповідь) з усіх тем, які входять до програми освітнього компоненту. Критерії оцінювання підсумкового контролю подано нижче:

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Високий рівень Характеризується глибокими, міцними, узагальненими, системними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	відмінно	36-40
Високий рівень Характеризується глибокими і міцними знаннями – з предмета, уміннями застосувати знання, творча, навчальна діяльність має частково дослідницький характер, позначена уміннями самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особистісну позицію.	добре	33-35
Достатній рівень Характеризується знаннями суттєвих ознак, понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними. Студент самостійно засвоює знання у стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, синтезом, узагальненням, порівнянням, абстрагуванням), уміє робити висновки, виправляти допущені помилки.	добре	30-32
Середній рівень Знання неповні, поверхневі. Студент відновлює основний навчальний матеріал, але недостатньо осмислено, не вміє самостійно аналізувати, робити висновки. Здатний вирішувати завдання за зразком. Володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.	задовільно	27-29
Початковий рівень Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, обумовлюється початковим уявленням про предмет вивчення.	задовільно	24-26
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач.	Не зараховано (з можливістю повторного складання екзамену)	21-23

Характеристика критеріїв оцінювання знань	Якісна шкала	За 40 бальною шкалою
Незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, невміння орієнтуватись при виконанні практичних задач, незнання основних фундаментальних положень	Не зараховано (з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента)	1-20

Оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється відповідно до 100-бальної шкали:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики, диференційований залік	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента	Незараховано з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента

Порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

(відповідно Положення про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана

Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>)

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького <http://surl.li/lgwzd>, розміщеного на офіційному сайті Університету.

З даним Положенням здобувачів знайомлять куратор ECTS, гарант освітньої програми, НПП, які викладають на ОП.

Також інформація щодо перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розміщується на офіційній сторінці кафедри, включаючи зразок заяви для визнання результатів такого навчання і рекомендованих онлайн-ресурсів для неформальної освіти.

Викладачами освітньої програми здійснюється моніторинг сертифікаційних програм, курсів на онлайн-платформах та в офлайн-режимі з метою надання здобувачам вищої освіти актуальної інформації про підвищення рівня професійної підготовки та можливого перезарахування результатів, отриманих у неформальній освіті. Такі рекомендації надаються здобувачам на сторінці освітнього компоненту Педагогіка з навчальною практикою на ЦОДТ,

а також в telegram-групах.

Перелік рекомендованої літератури (основної і додаткової), електронних ресурсів, нормативних документів, публікацій з освітнього компонента викладачів освітньої програми, з якими можна ознайомитися в репозиторії <http://eprints.mdpu.org.ua> та у вільному доступі у мережі Інтернет

Рекомендована література до модулю 1 Бухгалтерський облік

Основна

1. Атамас П.Й., Атамас О.П. Лисиченко О.О., Фінансовий облік: навчальний посібник / За заг. ред. к.е.н, проф. П.Й. Атамаса. Київ: ЦУЛ, 2019. 356 с.
2. Загородній А. Г, Партин Г. О., Пилипенко Л. М., Партин Т. І. Бухгалтерський облік. Основи теорії та практики: підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 280 с.
1. Карпенко Р.В., Кузнецов В.М. Облік, калькуляція і звітність у закладах ресторанного господарства: Навчальний посібник. Харків: Світ Книг, 2017. 288 с.
2. Куцик П. О., Коваль Л. І., Макарук Ф. Ф. Бухгалтерський облік у торгівлі та ресторанному господарстві : навч. посіб. Львів : Видавництво ПП "Магнолія 2006", 2018. 504 с.
3. Лобода Н. О., Чабанюк О. М. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2022. 224 с.
4. Партин Г.О., Загородній А.Г., Корягін М.В. Теорія бухгалтерського обліку-2006р. Львів : «Магнолія плюс», 2017. 544 с.
5. Сук П.Л. , Сук Л.К. Бухгалтерський облік в галузях національного господарства: навч. посібник. Київ : Каравела, 2018. 368 с.

Допоміжна

6. Лука Пачолі Трактат про рахунки та записи. Переклад Н. М. Ткаченко. Київ: Алерта, 2021. 180 с.
7. Мединська Т. В., Чабанюк О. М. Спеціальні податкові режими: загальні положення, облік і звітність: Навчально-практичний посібник. К.: Алерта, 2017. 240 с.
8. Практикум з фінансового та управлінського обліку за національними стандартами: навч. посібник / М.Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, С.І. Василішин, І.І. Рагуліна, О.В. Ковальова, І.В. Сколотій, Ю.С. Нежид / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ, Алерта, 2021. 624 с.
9. Ткаченко Н.М. Оновлена фінансова звітність в Україні: навч.-практич. посіб. К.: Алерта, 2015. 66 с.
10. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Київ: Алерта, 2017. 174 с.

13. Інформаційні ресурси в Інтернет до модулю 1. Бухгалтерський облік

1. Офіційний сайт Верховної ради України – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Державного казначейства України – Режим доступу: <http://treasury.gov.ua/>
5. Офіційний сайт міністерства фінансів України – режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
6. Закон України, Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 р., № 996-XIV / Відомості Верховної Ради (ВВР), 1999, № 40, ст.365. 73 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
7. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій: в ред. наказу Міністерства фінансів України № 1591 від 09.12.2011 р. – [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

до модулю 2. Статистика

1. Закон України «Про державну статистику» від 17.09.1992 N 2615-XII (зі змінами і доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
2. Закон України «Про інформацію» від 13.11.1992 (зі змінами і доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
3. Статистичні дані [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua
4. Офіційний сайт Верховної ради України – Режим доступу: <http://w1.c1.rada.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Державної служби статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

до модулю 1. Статистика

Основна

1. Горна М. О. Статистика для маркетологів : дистанційний курс Moodle для студентів спеціалізацій "Маркетинг", "Підприємництво, торгівля та біржова діяльність" / М. О. Горна. Київ : КНЕУ, 2018. 140 с.
2. Григорович Б. А. Технології візуалізації даних / А. Г. Григорович, Б. А. Григорович // International Academy Journal Web of Scholar. – 2018. 4 (22). Vol. 1. Р. 23–28.
3. Дегтяр А. О. Статистичні методи в державному управлінні : навч. посіб. / А. О. Дегтяр, М. В. Гончаренко. 4-те вид., випр. і доп. Харків : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2018. 176 с.
4. Економічна статистика : навч. посіб. / В. М. Соболев, Т. Г. Чала, О. С. Корепанов та ін. ; за ред. В. М. Соболева. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 388 с.
5. Лугинін О.Є. Статистика. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2017, 608 с.
6. Мармоза А.Т. Теорія статистики. Підручник. К.: Центр учбової літератури. 2019. 592с.
7. Статистика [Електронний ресурс] : навчальний посібник / О. В. Раєвська, І. В. Аксьонова, О. І. Бровко ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора О. В. Раєвської. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 389 с.
8. Статистика : методичні рекомендації до лабораторних робіт для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня [Електрон-ний ресурс] / уклад. О. В. Раєвська, І. В. Аксьонова, І. А. Серова та ін. ; за ред. О. В. Раєвської. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. 104 с. Режим доступу : <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/21537>.
9. Статистика: навчальний посібник/ О.В. Козирєва, В.О. Федорова. – Х.: Видавництво Іванченка І.С., 2021. – 187 с.
10. Статистика : підручник / С. І. Пирожков, В. В. Рязанцева, Р. М. Моторин та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. –328 с.
11. Ткач Є. І. Загальна теорія статистики: підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Є. І. Ткач, В. П. Сторожук. 3-тє вид. Київ : ЦУЛ, 2017. С. 302–333.

Допоміжна

12. Підгорний А. З., Самоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О., Вітковська К. В. Соціально-демографічна статистика: Підручник // За заг ед. проф.. А. З. Підгорного. Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2017. 421 с.
13. Самоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Економічна статистика: Навчальний посібник. Видання друге, перероб. та доп. Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2020. 76 с.
14. Статистичний щорічник України за 2018 рік. К.: Державна служба статистики України, 2019. 482 с.
15. Статистичний збірник «Праця в Україні в 2018 році. К.: Державна служба статистики України, 2019. 205 с.
16. Статистичний збірник «Економічна активність населення України в 2018 році. К.: Державна служба статистики України, 2019.
17. Статистичний збірник «Україна в цифрах у 2018 році». К.: Державна служба статистики України, 2019. 45 с.